

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת

ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

פרסים בליל הסדר

שו"ת עם הרב דוד אברהם ספקטור

שאלה

לרב ספקטור שלום,

בעניין מתן פרסים לילדים שעונים נכון על שאלות בליל הסדר:

כאשר אתה נותן ספר בשבת אתה תמיד מזכיר שזה שייך לו במוצאי שבת. האם דבר זה תקף גם לחג? האם אפשר לתת לילדים פרסים בליל הסדר (כגון חבל קפיצה, קלפים, כדור ומשחקים קטנים שונים) והאם הם יכולים לשחק בהם למחרת [הם צריכים דרכים להעסיק את עצמם בחג אחרי הצהריים]? תודה ושבת שלום

תשובה

(1) כותב בזה המשנה ברורה סימן שו"ק לג: "והנה מקח וממכר אחד בפה ואחד במסירה אסור, גזירה שמא יבוא לכתובה. וגם אסור ליתן מתנה לחבירו דדמי למקח וממכר שהרי יוצא מרשותו אלא דבמתנה מותר כשהוא לצורך שבת ויו"ט וכן לצורך מצוה... לפי זה מה שנהגו ליתן כלים במתנה לחתן הדורש אינו נכון מיהו מה שמחייבין קצת ליתן לו דמים (כסף) אפשר דשרי (שמותר) כיון דבידו לחזור (בו)".

(2) לפי זה פסק ב'שמירת שבת כהלכתה' פרק כט, סעי' כט:

"אסור ליתן מתנה בשבת וביום טוב, אלא אם-כן יש בה צורך שבת או יום טוב או צורך מצות היום, כגון הנותן אתרוג או לולב מתנה לחברו ביום ראשון של סוכות, כדי שהלה יוכל לקיים בו את המצוה, ואיסור זה של נתינת מתנה בשבת וביום טוב חל גם על הנותן וגם על המקבל. והבא ליתן מתנה בשבת או ביום טוב לחתן הדורש או לבר-מצוה, יקנה אותה לו על ידי אחר מבעוד יום ואם לא עשה כן, יתכוון המקבל שלא לזכות במתנה אלא אחר צאת היום."

(3) אכן האיסור לתת מתנה חל גם בחג ובליל הסדר בתור פרס ואין לומר שזה לצורך מצות "והגדת לבנך", שגם בלי שנותנים את הפרס מיד אפשר לקיים מצות סיפור מצרים וזה לא דומה לנתינת לולב לחברו במתנה בחג סוכות. לפי המשנה ברורה אפשר להבטיח לילד פרס שיקבל אחרי החג בחול המועד, כיון שבידו לחזור בו. מכל מקום אם רוצה לתת הפרס בליל הסדר עצמו, כגון חבל קפיצה, קלפים (חינוכיים), כדור ומשחקים קטנים שונים שאין בהם חשש לחילול שבת ויום טוב, העצה האחרונה הוא מאד מעשי. (4) וכך פסק בשו"ת שרידי אש חלק ב' סי' כו: "יאמר לבר מצוה שלא יתכוון לקנות בשבת אלא אחר שבת קודש... ובזה יוצא לכל הדעות אפילו של המחמירים ביותר." וכן אני נוהג בנתינת מתנה לכל בר מצוה ובת מצוה בשבת בבית"כ אוהל יונה מנחם וכן יש לנהוג בנתינת פרסים בליל הסדר.

לסיכום

אפשר לתת פרסים בליל הסדר לילדים, אם יאמר להם שלא יתכוונו לקנות את הפרסים בחג אלא במוצאי החג ובינתיים הם בהשאלה אצלם.